

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

מ"א.

עין משפט ג'ר מצוה

בז א מיי פ"ג מהל' חמץ
הלכה ב סג עשין לט
טו"ש"ע א"ח סי' תמד
ס"ק פ"א
מ"ב ב מיי"ש שם הל' ט
טו"ש"ע שם ס"ק פ'
מ"ב ד מיי"ש פ"ק ט'
מהלכות פסולי
המוקדשין הלכה ח'
מ"ב ד מיי"ש פ"ג מהל'
מ"ב ח הל' ט טו"ש"ע
א"ח סי' תמד ס"ק פ'
ג ה מיי"ש פ"ה מהלכות
עדות הלכה ב'
ג' ו מיי"ש פ"ח מהל'
למדי ב"ה הלכה לא
סגן לאין ק"ו טו"ש"ע
א"ח סי' כ"ח
ד ו מיי"ש שם הלכה ג'
טו"ש"ע שם ס"ק פ' ו

רבינו הגנאל (תמ"ח)
בבית חמיו ולשבות
שביבת הרשות יחזור מיד,
והיכי קתני במתני' יבטל
בלבו, מכלל שאין מחייבין
אותו לחזור, ושנעין מתני'
ר' יוסי היא דבר סעודת
אירוסין מצוה, וביעור
חמץ נמי מצוה, מיהו
ביעור חמץ אפשר לקיימה
בביטול חמץ וישלים
סעודת אירוסין שנמצא
מקיים שתייה, וברייתא ר'
יהודה דבר סעודת
אירוסין רשות, כגון
שביבת הרשות דלדברי
הכתיב חייב לחזור מיד,
הנני סעודת אירוסין
רשות דברי ר' יהודה, ר'
יוסי אומר מצוה, והשתא
דאמר רב חסדא מחלוקת
אבל בסעודה שניה, אבל
בסעודה ראשונה אפילו ר'
יהודה מודה דמצוה,
אפילו תימא מתני' ר'
יהודה ובסעודה ראשונה
שהיא מצוה, ברייתא
אפילו תימא שניה שהיא
רשות, תימא אמר ר' יהודה
אני לא שמעתי אלא סעודת
אירוסין בלבד, אמר ר' יוסי
אני שמעתי סעודת אירוסין
וסבלנות.

לשבות שביבת הרשות. פ"ה שהיה הולך להמשיך על המסוס
לקנות שביבתה שם וליקח ד' אלפים לדבר הרשות וקשה
א"כ תיקשי למ"ד צ"ל בכל מערבין (ערויזין לה). אין מערבין אלא לדבר
מזוה וגר' לר"י דה"פ לשבות שביבת הרשות שהולך לשמוח בפסח
צבית אוהבו או קרובו א' **אם עבר**
צופים. פ"י בקונית' שם כפר וקשה
לר"י א"כ ה"ל למימר וכמדתו לכל
רוח כדמניא צ"ל מי שהיה טמא (לקמן
ג): א"ח דרך רחוקה מן המדיעין
ולחוץ וכמדתה לכל רוח ואור"י
דמסופתא דמכילתין מפרש כדמניא
א"ח ד' כופים הוואה ואין מפסיק פ"י
כל מקום קצין ירושלים שיכול לראותו
משם: **וְיִשׁוּרְפוּ** לפני הבריה.
פ"ה כדלמך פ' כל שעה (דף כד).
צקודש בלש' שרף צמקום אכילמו
שריפתו וקשה לר"י אי דלוגיימתא הוא
מה לי עבר לופים ומ"ל לא עבר לופים
ו"ל דמן המורה יכול לשורפה כ"מ
שירצה דצפרק כל שעה (ג"ז שם)
לא מרבין אלא פסולי קדשי קדשים
ואימורי קדשים קלים אכל שאר קדשים
שנאכלים בלש' לא מרבין ומה
שהלכינו חכמים לשרוף בני דהלא
לפני הצירה היינו גזירה אטו קדשי
קדשים: **לפני הבריה.** צנחנים
צ"ל טבול יוס (דף קד): פליגי מאלי
צירה אמר רבה צר צר מה א"ר
יוחנן מקום יש צהר הצית וצירה שמו
ר"ל אמר כל הצית כולו הוא צירה
שנאמר א"ל הצירה א"ל היתומה:
והחכמים אומרים בשר קודש
בבית וחמץ בכביצה. אומר ריב"ז
דמפ"ש צירושלמי משום דצטר קודש
לימ ליה תקנה צניטול הממירו צבית
אכל חמץ אית ליה תקנה צניטול לא
הממירו עד כליה: **תניא** א"ר
יהודה. תימא אמאי לא מיימי תנא
נמי הכי מ"ד דהלא לרז חסדא:
אמר

מתני' מצוה אכל כל מה שעמיד לצער יבער: **תרומה מלפני**
השצב. שאינו יכול להאכילה לא לורים ולא לבהמת זרים ולהסהות
אי אפשר אכל חולין אין לר"י לצער אלא צומנן שיכול למזוה לרן
ארכילים הרבה: **גמ'** שצב. נשתתה
שם שצב אחת: **מתני'** ההולך
בארבעה עשר: **אם יגול.** שיש
שמות ציט: **לפני** א"ס הנכרים.
את ישראל הנדרפין: **יגול** בלבו.
ולא יחזור ואפי' יש שהות דמדלורי"י
סגי ליה צניטול בעלמא: **לצבוס**
שצבים הרשות. שהיה הולך להמשיך
על המסוס לקנות שביבתה שם כדי
שיהא לו משם ולהלן אלפים ליקח למחר
שם לדבר הרשות יחזור מיד אכל
לקנות שביבתה מזוה כגון שילך מחר
חוץ למסוס לצבית האכל או לצבית
המשתתה היינו שהולך לשחוט את
פסחו: **שש צידו** צטר קודש. עמו
דנרץ ופסל ציונא שמחילת קדשים
קלים חומת ירושלים: **אם עבר לופים.**
שם שפר שיכול לראות בית המקדש
משם: **סעודה נמקומו.** ולא הטריחוהו
לחזור: **ואם לאו** חזור ושרפו כו'.
כדלמך בכל שעה (לעיל כד). צקודש
בלש' משקף: דמקום אכילמו שריפתו:
זה וזה. חמץ דלמך לעיל וזכר שיש
לו חמץ צביוט וצטר קודש שעמו:
כצניטה. אכל שפחות גצי חמץ יבטל
בלבו וגזי צטר קודש שרפו צמקומו:
גמ' סעודה שניה. כך הוא לרן
החתיים לאחר סעודת אירוסין חוזר
ומשגר סבלנות לארוסתו וסועד שם:
אני לא שמעתי. שהתא מזוה אלא
סעודת אירוסין לצדה אכל לא סעודת
סבלנות: **סבלנות.** זרויות כלים
נאים: **צם** כ"פ. זכירה להינשא
לכהנים ולא לפסג' מספתא להינשא
לישראל: **אין זוגין עולה יפה.** כנול
טוב: **מאי היא.** מה עולה צידן: או
אלמנה או גרושה או זרע אין לה.
כדכתיב (ויקרא כג) וצת כהן כי תהיה
לאיש זר וסמך ליה וצת כהן כי
תהיה אלמנה או גרושה זרע אין לה
וגו': או קוצרה. בלא זמן: **סלמדי**
קנס. (ה) הוא שצב לו אכל עם הארץ
ואינו כהן נגאי הוא לו להאכיל ונענשים:
לא **גלאי.** רב כהנא גלה מבבל לא"י
דקאמר עבר צופים פ"ה אומר
כדלמך בהגול ומאכיל (צ"ק קח). לא
גלאי כדגלו אינשי. שאר תלמידים
יואצין מדעתן ואני יאצתי על כרחי
מתמת מרדן ואימת מלכות: **ומאלמן**
אם אשמו. שמבקש ליגורו ואי אפשר
לו וגולה למונות והרי אשתו כאלמנות
חיות: **גוליו.** יומינין: **וטלמודו**
משפחה. שאינו עסק לחזור עליו:
ומתקוקו רבוט **באוס** עליו. מתמת
שחכ תלמודו או הקפות שמקף
מתונין לסעודותיו: **קרו ליה.** לצבו:
מקידו ציבוי. כדכך הל"ניס שמסתקין
ומרקדין בתניות להסקות: **שצכין:**
מלחין פינכי. קערות: **מד רצע.**
מקפל לצושו ורובץ וישן כך דרך
המשמכין אינו מפסיק ליקח לציומו
ולשכב על מטוה אלא מקפל לצושו
תחתיו וישן: **מד.** כמו צר חמרה
מוך סקין וגני' (תענית דף ו):
ואינו

(א) לעיל דף י"ג. (ב) דף כ"ג.
(ג) [מסופתא פ"ג ה"ט].
(ד) ס"א ה"ג. (ה) ס"א ל"ג.
(ו) לקמן דף פ"א: צבוס
דף מט"ז. (ז) ע"י פיישי
לקמן פ"א: ד"ה עמא
וכי לפני הצירה וכו'.
(ח) ע"י מוס' לקמן דף ק"ב.
ד"ה אמר. (ט) לעיל דף ט'
(טו) ויקרא ו' א' וצבית
ע"י. (טז) ז"ל וצבית.

תורה אור השלם

- השכבים על מנות
שן וסרדיה על ערשותם
ואבלים כרים מצאן
ועגלים מתוך מרזב.
- לכן עתה יגלו בראש
גלים וקר מרח
סרדיהם: עמוס ד'

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תלמידי חכם
שצב הוא לו:

מוסף רש"י

אם עבר צופים.
מקום שיכול לראות משם
הצירה ומשם והלאה אין
יכול לראותו (קטן פ"ה).
שרופו במקומו. לא
הטריחוהו לחזור ולשרוף
צירושלים האילו וכבר
נתתק הרבה ואפי'
דק"ל צפק כל שעה
(לעיל כד). דמקום
אכילת קדשים שם שפחות
נמקדש בלש' חמץ נמי
לפני הבריה. חמץ נמי
היה שם שם שם פ"ה
השן גדול שרופו פסולי
קדשים קלים כדלמך
צנחנים (דף) צפק ע"י
(ט) (ברכות מ: ע"ג)
לעיל כד): או: כל המקדש
קרוי צירה (קטן פ"ה).
לא אע"פ כדגלי אינשי.
שהיה לא צנחן מקום
תורה גלית אלא מאימת
מלכות נחמיה (ב"ב ק"ח).

מוסף תוספות

א. ולא מיידי כלל
בעירוב. מוס' ר"ס ג. ב. בלי
הפסק. מוס' הל"ש. וחינו
דקאמר עבר צופים פ"ה אומר
עבר אותו מקום שריאים
ירושלים ממנו והשתא
ניחא דהוא הדין נמי לכל
צד. מוס' ר"פ ג. וכו' עבר
צופים לא אטרחוהו רבנן.
מ"י ה"ר.

רבינו הגנאל

מתני' ארבעה עשר שחל
להיות בשבת במערין הכל
מלפני השבת דברי ר' מאיר
ר' אלעזר (בר צדוק) אומר
תרומה מלפני השבת,
וחולין בומנן. קייילי ר'
אלעזר בר' צדוק. תניא ר'
אלעזר רבי צדוק אומר
פעם אחת שבת אבא
ביבנה וחל ארבעה עשר
להיות בשבת כו'. מתני'
ההולך לשחוט את פסחו
ולמול את בנו ולאכול
סעודת אירוסין בבית חמיו
ונזכר כו'. ורמינהו ההולך
לאכול סעודת אירוסין